

DẠY HỌC KỸ THUẬT THANH NHẠC CHO SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH TỔ CHỨC DÀN DỰNG CHƯƠNG TRÌNH VĂN HÓA, NGHỆ THUẬT THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

Hồ Thị Như Vui¹

Tóm tắt: Để trở thành nhà tổ chức, dàn dựng chương trình văn hóa trong tương lai thì kỹ năng thanh nhạc cho sinh viên chuyên ngành tổ chức hoạt động văn hóa giữ vai trò quan trọng. Bài viết đề cập đến thực trạng đào tạo thanh nhạc hiện nay, chỉ ra sự chênh lệch giữa các trường đào tạo chuyên sâu và không chuyên; những hạn chế trong việc biểu diễn và tổ chức các chương trình văn hóa nghệ thuật của sinh viên. Trong các phân tích cũng chỉ ra rằng nhiều sinh viên thiếu động lực học tập, chưa nhận thức đúng về vai trò của kỹ năng thanh nhạc trong công việc tương lai, trong khi các yêu cầu từ xã hội ngày càng cao như khả năng biểu diễn, dẫn dắt nghệ thuật, làm việc nhóm và thích nghi với nhiều thể loại âm nhạc. Để khắc phục, bài viết đề xuất các giải pháp toàn diện như cải tiến giáo trình, tích hợp bài học thực tiễn, tăng cường biểu diễn thực tế và ứng dụng công nghệ hiện đại vào học tập từ phần mềm thu âm, học trực tuyến đến công nghệ thực tế ảo. Đồng thời, việc phát triển kỹ năng mềm như giao tiếp, quản lý thời gian, sáng tạo và tâm lý biểu diễn được nhấn mạnh là yếu tố quan trọng giúp sinh viên tự tin hơn khi đứng trước công chúng và tổ chức các sự kiện văn hóa chuyên nghiệp.

Từ khóa: tổ chức dàn dựng, quản lý văn hóa, sinh viên, kỹ thuật thanh nhạc.

1. MỞ ĐẦU

Trong môi trường giáo dục nghệ thuật, việc đào tạo kỹ năng thanh nhạc không chỉ là yếu tố nâng cao chất lượng biểu diễn mà còn đóng góp quan trọng vào việc xây dựng năng lực tổ chức và quản lý văn hóa. Với vai trò là những nhà tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa, nghệ thuật tương lai, sinh viên không chỉ cần có kiến thức chuyên môn sâu rộng mà còn phải trang bị các kỹ năng mềm, đặc biệt là thanh nhạc, để tạo dấu ấn cá nhân trong các sự kiện.

Tuy nhiên, thực tế cho thấy khả năng thanh nhạc của sinh viên vẫn còn nhiều hạn chế do những rào cản về giáo trình, phương pháp giảng dạy hay kỹ năng và cơ hội thực hành cho sinh viên. Chính vì vậy, bài viết này sẽ tập trung phân tích sâu sắc thực trạng, từ đó đưa ra những giải pháp khả thi nhằm nâng cao chất lượng đào tạo kỹ năng thanh nhạc, giúp sinh viên không chỉ tự tin biểu diễn mà còn có khả năng điều hành và tổ chức các chương trình nghệ thuật một cách chuyên nghiệp.

¹ Trường Đại học Văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

Kỹ thuật thanh nhạc, trong khía cạnh khoa học và nghệ thuật, là việc sử dụng giọng hát kết hợp với các kỹ thuật về hơi thở, khẩu hình và cảm xúc để tạo nên những âm thanh hoàn chỉnh, mang giá trị nghệ thuật cao. Không giống như hát thông thường, thanh nhạc yêu cầu người hát nắm vững kỹ thuật điều tiết hơi thở, duy trì độ ổn định của âm thanh và xử lý bài hát một cách tinh tế để truyền tải cảm xúc và thông điệp một cách hiệu quả nhất [3].

Kỹ thuật thanh nhạc là một yếu tố không thể thiếu trong việc tổ chức và dàn dựng chương trình văn hóa, nghệ thuật. Kỹ thuật này giúp các nghệ sĩ thể hiện khả năng ca hát, biểu diễn âm nhạc một cách chính xác và hiệu quả nhất. Với sinh viên chuyên ngành *Tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật*, môn kỹ thuật thanh nhạc không chỉ là kỹ năng giúp họ biểu diễn tốt trên sân khấu mà còn là một phương tiện quan trọng trong việc thể hiện cá tính nghệ thuật và gắn kết khán giả. Giọng hát, khi được đào tạo bài bản, trở thành một công cụ giao tiếp mạnh mẽ, giúp họ thuyết phục và tạo ảnh hưởng tích cực trong cộng đồng. Nhìn chung, đối với sinh viên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa, nghệ thuật, việc hiểu và áp dụng kỹ thuật thanh nhạc là điều kiện tiên quyết để có thể tổ chức các chương trình có chất lượng cao. Tuy nhiên, hiện nay việc đào tạo thanh nhạc cho sinh viên chuyên ngành này có những khó khăn, bất cập mang tính chủ quan cũng như khách quan. Do vậy, việc nghiên cứu, đánh giá thực trạng đào tạo thanh nhạc cho sinh viên chuyên ngành *Tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật*, từ đó đề xuất các giải pháp khắc phục là rất cần thiết.

2.1. Thực trạng đào tạo kỹ thuật thanh nhạc cho sinh viên ngành *Tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật hiện nay*

2.1.1. Đối với sinh viên ngành âm nhạc nói chung

Hiện nay, đào tạo kỹ thuật thanh nhạc tại các trường đại học ở Việt Nam đang có sự phát triển đa dạng về cả nội dung lẫn hình thức. Theo số liệu từ Bộ Giáo dục và Đào tạo, tính đến năm 2024, cả nước có khoảng 20 cơ sở giáo dục đào tạo các chuyên ngành âm nhạc, trong đó tiêu biểu là Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam, ĐH Sư phạm nghệ thuật TW, Nhạc viện TP Hồ Chí Minh; hay các khoa âm nhạc tại các trường đại học văn hóa nghệ thuật đều tập trung xây dựng chương trình đào tạo bài bản, chú trọng vào kỹ thuật thanh nhạc chuyên sâu, bao gồm kỹ năng trình diễn, xử lý tác phẩm và phát triển giọng hát cá nhân.

Trong khi đó, các trường đại học không chuyên sâu về nghệ thuật như ĐH Văn hóa HN, TP HCM hay Đh Sư phạm thường tích hợp thanh nhạc như một phần của chương trình học ngành giáo dục âm nhạc hoặc hoạt động phong trào văn hóa. Nội dung đào tạo

tại đây chủ yếu hướng tới kỹ năng cơ bản như cách lấy hơi, phát âm chuẩn, và hát tập thể, ít chú trọng đến kỹ thuật nâng cao.

So sánh giữa đào tạo chuyên nghiệp và không chuyên

• Chương trình học:

Trường chuyên nghiệp: Học viên được học các kỹ thuật thanh nhạc chi tiết, từ kỹ năng lấy hơi đến trình diễn chuyên sâu với các tác phẩm kinh điển như opera, nhạc giao hưởng. Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam mỗi năm đào tạo hơn 300 sinh viên bậc đại học và sau đại học, trong đó khoảng 60% chuyên ngành thanh nhạc.

Trường không chuyên: Nội dung học thường xoay quanh các bài hát phổ thông hoặc dân ca phục vụ giáo dục cơ bản. Chẳng hạn, tại Đại học ĐH Văn hóa TP HCM, 90% chương trình đào tạo là các môn cơ bản, chỉ 10% là các môn nghệ thuật

• Thời lượng đào tạo:

Trường chuyên nghiệp: Học viên thanh nhạc có thể dành 6–8 giờ mỗi tuần để luyện tập chuyên sâu, hình thức học 1 thầy/1 trò, trong khi các môn thanh nhạc kéo dài suốt 6–8 học kỳ [1].

Trường không chuyên: Chỉ 2–4 tiết học mỗi tuần với số lượng sinh viên lớp đông, thường kéo dài 1–2 học kỳ, và chủ yếu lồng ghép vào các hoạt động ngoại khóa.

• Định hướng nghề nghiệp:

Trường chuyên nghiệp: Khoảng 70% sinh viên sau khi tốt nghiệp trở thành ca sĩ chuyên nghiệp, giảng viên hoặc nghệ sĩ biểu diễn.

Trường không chuyên: Sinh viên thường sử dụng kỹ năng thanh nhạc để phục vụ các hoạt động văn hóa cộng đồng hoặc giảng dạy phổ thông.

Nhìn chung, đào tạo thanh nhạc tại trường chuyên nghiệp mang tính chuyên sâu và chuyên nghiệp hơn, trong khi đào tạo tại các trường đại trà hướng đến sự phổ quát, phù hợp với nhu cầu xã hội.

Hạn chế cơ sở vật chất là một thách thức lớn. Theo báo cáo năm 2022 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, chỉ 30% các cơ sở đào tạo nghệ thuật có phòng tập đạt tiêu chuẩn. Thiếu thốn về thiết bị thu âm và âm thanh như micro không dây, loa đạt chuẩn khiến sinh viên gặp khó khăn trong việc chuẩn bị cho các chương trình biểu diễn lớn.

2.1.2. Đối với sinh viên chuyên ngành Tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật

Đánh giá chung hiện nay, nhiều sinh viên trong ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa, nghệ thuật chưa có sự hiểu biết đầy đủ và chuyên sâu về kỹ thuật thanh nhạc, thể hiện qua một số hạn chế chủ yếu sau:

Thứ nhất, thiếu nền tảng về thanh nhạc: Nhiều sinh viên không có kiến thức cơ bản về thanh nhạc hoặc chỉ học qua loa, không có sự đầu tư thích đáng vào việc rèn luyện giọng hát. Kiến thức âm nhạc về “lý thuyết âm nhạc cơ bản”, “lịch sử âm nhạc” hay “xương âm” cho người học thanh nhạc là yêu cầu rất quan trọng, đồng thời cũng là nhiệm vụ không hề dễ dàng. Phần đa các em sinh viên vốn liếng là giọng hát tốt nhưng lại chưa biết âm nhạc, chưa đọc được nốt nhạc. Người ca sĩ hay một nhà quản lý nghệ thuật mà không biết lý luận âm nhạc, lịch sử âm nhạc có thể gọi là người mù nhạc. Người ca sĩ đó không thể hiểu được phong cách, tính chất của tác phẩm mà mình biểu diễn, không thể hiểu được tác phẩm được hình thành khi nào, biểu hiện bằng phương tiện nào [4, tr11]. Sinh viên không trang bị kiến thức âm nhạc thì thường mắc sai lầm đáng tiếc khi lựa chọn tác phẩm, không chủ động sáng tạo trong thực tế biểu diễn. Điều này khiến chất lượng chương trình không cao, ảnh hưởng đến hiệu quả của việc tổ chức và dàn dựng.

Thứ hai, thiếu cơ hội thực hành: Sinh viên ngành quản lý văn hóa tại các cơ sở giáo dục đại học có vai trò quan trọng trong việc tổ chức, thực hiện các hoạt động văn hóa nghệ thuật, trong đó kỹ năng thanh nhạc đóng vai trò thiết yếu. Tuy nhiên, việc học và thực hành kỹ thuật thanh nhạc của sinh viên ngành này vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế, ảnh hưởng đến khả năng ứng dụng thực tiễn trong ca hát, biểu diễn và tổ chức các hoạt động văn hóa nghệ thuật. Thực tế, các sinh viên trong ngành này có thể thiếu cơ hội để thực hành và trải nghiệm trực tiếp các kỹ thuật thanh nhạc trong môi trường chuyên nghiệp, điều này làm giảm khả năng ứng dụng thực tế của họ trong việc tổ chức dàn dựng chương trình.

Thứ ba, khó khăn trong việc kết hợp các kỹ thuật khác: Việc kết hợp các kỹ thuật thanh nhạc với các yếu tố khác như âm thanh, ánh sáng, trang phục, vũ đạo trong một chương trình đòi hỏi sự phối hợp tốt giữa các bộ phận. Tuy nhiên, sinh viên còn thiếu kỹ năng phối hợp đa ngành này, dẫn đến sự thiếu đồng bộ trong các chương trình thực tế. Thêm nữa, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong thực hành thanh nhạc vẫn còn một số hạn chế. Nhiều sinh viên chưa có thói quen sử dụng công nghệ một cách tối ưu, chủ yếu học theo cảm tính hoặc phụ thuộc vào hướng dẫn trực tiếp từ giảng viên.

Thứ tư, về ý thức học tập và định hướng nghề nghiệp, nhiều sinh viên quản lý văn hóa chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của kỹ thuật thanh nhạc đối với nghề nghiệp tương lai. Họ thường coi việc học thanh nhạc là bổ trợ, dẫn đến thái độ học tập thiếu tích cực. Thái độ này sẽ gây khó khăn trong việc tiếp thu kỹ năng mới và áp dụng hiệu quả vào thực tế. Nhiều bạn thiếu nền tảng kỹ thuật cơ bản, chưa nắm vững các kỹ năng như cách điều chỉnh âm vực, giữ hơi lâu, hoặc xử lý bài hát. Khi biểu diễn, sự thiếu tự tin và tâm lý sợ sai thường khiến họ không thể hiện được hết khả năng.

Thứ năm, tâm lý biểu diễn thanh nhạc của sinh viên ngành Tổ chức Dàn dựng Chương trình Văn hóa Nghệ thuật thể hiện qua nhiều khía cạnh như sự tự tin, mức độ căng thẳng,

khả năng làm chủ sân khấu và kỹ năng xử lý tâm lý khi biểu diễn. Do không chuyên sâu về thanh nhạc như sinh viên chuyên ngành biểu diễn, nhiều sinh viên còn thiếu tự tin khi đứng trên sân khấu, đặc biệt khi chưa có nhiều kinh nghiệm thực tế. Áp lực biểu diễn trước đám đông dễ dẫn đến tâm lý lo âu, hồi hộp, thậm chí sợ sai, sợ bị đánh giá, khiến họ mất kiểm soát giọng hát và phong thái biểu diễn. Dù có nền tảng về tổ chức chương trình, nhưng khả năng làm chủ sân khấu của nhiều sinh viên vẫn chưa tốt, thể hiện qua sự hạn chế trong giao tiếp với khán giả, biểu cảm gương mặt và ngôn ngữ cơ thể. Một phần nguyên nhân đến từ chương trình đào tạo chưa chú trọng sâu vào kỹ năng biểu diễn, mà tập trung nhiều hơn vào tổ chức và dàn dựng chương trình, dẫn đến cơ hội thực hành biểu diễn còn ít, làm giảm khả năng thích nghi với sân khấu thực tế.

2.1.3. Về chương trình đào tạo

Chương trình đào tạo chuyên ngành Tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật thuộc khoa Quản lý văn hóa, nghệ thuật–Trường Đh văn hóa tp HCM gồm có 131 tín chỉ, theo đó chương trình thường đặt trọng tâm vào các môn học quản lý, lý thuyết văn hóa và kỹ năng tổ chức sự kiện, trong khi các môn liên quan đến nghệ thuật như 01 học phần Kỹ thuật múa (5 tín chỉ), 01 học phần Kỹ thuật thanh nhạc (5 tín chỉ), ... được giảng dạy ở mức cơ bản hoặc mang tính bổ trợ. Do đó, việc sinh viên không được trang bị đầy đủ các kiến thức và kỹ năng thanh nhạc chuyên sâu, làm giảm khả năng biểu diễn và xử lý các yêu cầu phức tạp trong hoạt động nghệ thuật.

Thời gian dành cho thực hành thanh nhạc trong chương trình học thường không đủ để sinh viên luyện tập và hoàn thiện kỹ thuật. So với các ngành chuyên sâu về âm nhạc, sinh viên ngành quản lý văn hóa thường chỉ được học thanh nhạc là một phần nhỏ trong học phần hoặc hoạt động ngoại khóa. Sự hạn chế này dẫn đến việc sinh viên thiếu cơ hội thực hành thường xuyên và tiếp xúc với các bài tập nâng cao, ảnh hưởng đến kỹ năng biểu diễn.

2.1.4. Về yêu cầu xã hội đối với kỹ năng thanh nhạc, khả năng biểu diễn và dẫn dắt nghệ thuật

Dưới sự kích thích sôi động của cơ chế thị trường, âm nhạc sau một thời gian dài đã bùng nổ các sáng tác mới, với sự xuất hiện của hàng loạt nhạc sĩ trẻ, ca sĩ, công ty biểu diễn, tổ chức biểu diễn. Lực lượng này tạo nên nguồn cung dồi dào cho thị trường âm nhạc thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và cả nước nói chung [5].

Theo báo cáo của Liên đoàn Quốc tế Ngành Công nghiệp Ghi âm (IFPI), ngành công nghiệp âm nhạc tại Việt Nam đang phát triển mạnh với doanh thu dự kiến đạt 72,4 triệu USD vào năm 2027 [8]. Trong bối cảnh này, sinh viên không chỉ cần giỏi chuyên môn thanh nhạc mà còn cần khả năng kết hợp và tổ chức nghệ thuật để đáp ứng kỳ vọng ngày càng cao từ xã hội.

Sinh viên tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật thường đóng vai trò là người khởi xướng và điều phối các hoạt động nghệ thuật. Để đảm bảo sự thành công của các chương trình, họ cần có kỹ năng biểu diễn thanh nhạc tốt, đủ để truyền tải cảm xúc và giá trị nghệ thuật của tác phẩm. Trong việc học, đòi hỏi sinh viên phải nắm vững các kỹ thuật cơ bản như lấy hơi, phát âm, sử dụng âm vực và cảm nhận nhạc điệu, nhằm phục vụ hiệu quả việc minh họa và dẫn dắt nội dung chương trình; các kỹ năng này cũng góp phần quan trọng trong việc truyền cảm hứng cho các thành viên tham gia và tạo không khí cho chương trình. Sự tự tin trong giọng hát, kết hợp với khả năng điều phối tiết mục âm nhạc, giúp người tổ chức tạo ra môi trường nghệ thuật hài hòa, kết nối giữa nghệ sĩ biểu diễn và khán giả.

Tuy nhiên, hiện nay thị trường âm nhạc sôi động đã làm rõ hơn những hạn chế, tụt hậu của sản phẩm đào tạo của các trường có chuyên ngành tổ chức chương trình nghệ thuật. Với yêu cầu ngày càng cao của xã hội đối với chất lượng các chương trình nghệ thuật đòi hỏi các cơ sở đào tạo cũng như sinh viên chuyên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật phải thường xuyên nâng cao, đổi mới chất lượng giáo dục, học tập, không chỉ quan tâm đến thị hiếu trong nước mà cần chú ý đến tính hội nhập quốc tế.

2.1.5. Yêu cầu về khả năng đánh giá chuyên môn, hỗ trợ và phối hợp làm việc nhóm

Là người chịu trách nhiệm toàn diện về chất lượng chương trình, sinh viên cần có khả năng đánh giá và hướng dẫn các tiết mục thanh nhạc trong chương trình. Họ cần hiểu rõ các yếu tố kỹ thuật, phong cách biểu diễn và cách kết hợp thanh nhạc với các yếu tố khác như múa, diễn xuất hoặc trình chiếu hình ảnh. Do đó, sinh viên không chỉ có kiến thức chuyên môn mà còn phải thực hành thanh nhạc để đưa ra các chỉ đạo chính xác và hiệu quả.

Trong các chương trình văn hóa nghệ thuật, thanh nhạc thường là một phần quan trọng kết nối giữa các thành phần khác của buổi biểu diễn. Sinh viên cần có kỹ năng phối hợp tốt với các nghệ sĩ thanh nhạc, nhạc công, đạo diễn sân khấu và đội ngũ kỹ thuật để đảm bảo sự hài hòa trong từng tiết mục và tổng thể chương trình.

Những yêu cầu xã hội về kỹ năng thanh nhạc đối với sinh viên chuyên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật không chỉ nhằm nâng cao chất lượng sản phẩm nghệ thuật, mà còn góp phần khẳng định vai trò của người tổ chức trong việc dẫn dắt và phát triển các hoạt động văn hóa nghệ thuật. Đáp ứng các yêu cầu này đòi hỏi sự đầu tư vào học tập, thực hành thanh nhạc và trau dồi kinh nghiệm của sinh viên để đáp ứng kỳ vọng ngày càng cao từ xã hội và ngành nghề.

Thực tế hiện nay phần lớn sinh viên chuyên ngành này chưa được trang bị đầy đủ các kiến thức cần thiết và ít có cơ hội trực tiếp tham gia công tác tổ chức các chương trình

nên thiếu khả năng đánh giá, khả năng làm việc nhóm và thường lúng túng khi phối hợp với nhạc công, ca sĩ và các nhân viên nghệ thuật khác. Hạn chế này chắc chắn sẽ làm giảm chất lượng và sự thành công của một chương trình nghệ thuật.

2.2. Giải pháp nâng cao kỹ năng thanh nhạc cho sinh viên chuyên ngành Tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật.

2.2.1. Về giáo trình đào tạo

Để nâng cao kỹ thuật thanh nhạc cho sinh viên ngành Tổ chức dàn dựng Chương trình văn hóa nghệ thuật, cần xây dựng một giáo trình đào tạo mang tính tích hợp và thực tiễn cao. Giáo trình này không chỉ dừng lại ở việc hướng dẫn kỹ thuật thanh nhạc đơn thuần như luyện thanh, điều tiết hơi thở, phát âm chuẩn mà còn cần kết hợp với các kỹ năng tổ chức nghệ thuật, giúp sinh viên phát triển toàn diện cả về khả năng biểu diễn lẫn năng lực quản lý chương trình. Cụ thể, giáo trình dạy thanh nhạc, tập bài giảng môn kỹ thuật thanh nhạc của giảng viên cũng nên khuyến khích sự sáng tạo bằng cách cho phép sinh viên thử nghiệm các thể loại âm nhạc đa dạng, từ dân gian, thính phòng đến nhạc hiện đại, đồng thời kết hợp thanh nhạc với các yếu tố nghệ thuật khác như múa, diễn xuất, và dàn dựng sân khấu. Việc tiếp cận nhiều hình thức biểu diễn sẽ giúp sinh viên không chỉ phát triển khả năng thích nghi với các môi trường nghệ thuật khác nhau mà còn tăng cường tư duy tổ chức, khả năng điều phối chương trình một cách chuyên nghiệp.

Chương trình giảng dạy nên được thiết kế theo hướng liên ngành, trong đó mỗi bài học thanh nhạc không chỉ tập trung vào rèn luyện giọng hát mà còn lồng ghép các tình huống thực tế mà sinh viên có thể gặp phải trong công việc tương lai. Ví dụ, sinh viên có thể thực hành việc thể hiện một ca khúc trong bối cảnh dẫn chương trình tại một sự kiện văn hóa, vừa kết hợp kỹ năng biểu diễn giọng hát vừa đảm nhiệm vai trò MC, tạo sự kết nối với khán giả. Ngoài ra, họ cũng cần được hướng dẫn cách xử lý bài hát phù hợp với các không gian nghệ thuật khác nhau như sân khấu truyền thống, chương trình ngoài trời, không gian nhà hát hoặc sự kiện mang tính quốc tế.

Ngoài ra, giáo trình cần tích hợp các ứng dụng công nghệ hiện đại vào giảng dạy, chẳng hạn như sử dụng phần mềm phân tích giọng hát, thu âm, và mô phỏng sân khấu ảo để sinh viên có thể theo dõi, đánh giá sự tiến bộ của bản thân cũng như rèn luyện tâm lý sân khấu trong môi trường giả lập.

2.2.2. Tăng cường thực hành và biểu diễn thực tế

Thực hành là yếu tố cốt lõi để nâng cao kỹ năng thanh nhạc. Các lớp học có thể thường xuyên tổ chức các buổi biểu diễn nội bộ, nơi sinh viên biểu diễn trước bạn bè và giảng viên để rèn luyện sự tự tin. Khuyến khích sinh viên tham gia các cuộc thi âm nhạc và các sự kiện văn hóa trong và ngoài trường là cách hiệu quả để các em học hỏi kinh

nghiệm từ thực tế, mang lại giá trị thực tiễn to lớn. Những cuộc thi này không chỉ là sân chơi để sinh viên khẳng định bản thân mà còn là cơ hội để học hỏi kinh nghiệm từ các đồng nghiệp và đối thủ. Đây là môi trường an toàn giúp sinh viên rèn luyện sự tự tin và khả năng làm chủ sân khấu. Đồng thời, những phản hồi từ giảng viên và khán giả sẽ giúp họ nhận ra những điểm cần cải thiện, từ đó điều chỉnh phương pháp học tập. Qua đó, sinh viên hiểu rõ hơn về sự đa dạng trong cách biểu diễn, phong cách nghệ thuật, cũng như các xu hướng âm nhạc đương đại.

Tăng cường thực hành và biểu diễn thực tế thông qua học kỹ thuật thanh nhạc là bước đi thiết yếu để sinh viên chuyên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật phát triển toàn diện. Việc tham gia tổ chức các chương trình văn hóa tại trường học là cơ hội lý tưởng để sinh viên vận dụng toàn bộ kiến thức và kỹ năng đã học. Từ vai trò ca sĩ, MC, đến kỹ thuật viên âm thanh sân khấu, sinh viên có thể trải nghiệm toàn bộ quy trình dàn dựng một chương trình. Thực hiện được tất cả các công việc đó không chỉ giúp họ rèn luyện khả năng cá nhân mà còn phát triển tư duy tổ chức và khả năng làm việc nhóm. Đây không chỉ là hành trang cho sự nghiệp mà còn là nền tảng để họ sáng tạo và cống hiến cho các hoạt động văn hóa nghệ thuật trong tương lai.

2.2.3. Ứng dụng công nghệ vào đào tạo

Trong thời đại công nghệ 4.0, việc ứng dụng các công cụ và nền tảng kỹ thuật số vào giáo dục đã trở thành một xu hướng tất yếu. Đối với sinh viên chuyên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật, việc học kỹ thuật thanh nhạc không chỉ yêu cầu sự hiểu biết về kỹ thuật hát mà còn đòi hỏi khả năng khai thác các ứng dụng công nghệ để nâng cao hiệu quả học tập và thực hành.

Một trong những ứng dụng công nghệ hữu ích là sử dụng phần mềm thu âm và chỉnh sửa âm thanh như GarageBand, Audacity, hoặc Logic Pro. Những công cụ này cho phép sinh viên ghi âm giọng hát, lắng nghe lại và tự đánh giá chất lượng biểu diễn của mình. Bên cạnh đó, các phần mềm này còn hỗ trợ chỉnh sửa, phối khí, giúp sinh viên hiểu rõ hơn về sự phối hợp giữa giọng ca và âm nhạc. Đây không chỉ là kỹ năng phục vụ cho cá nhân mà còn giúp họ chuẩn bị tốt hơn cho vai trò tổ chức và điều phối âm thanh trong các chương trình lớn.

Ngoài ra, các nền tảng học trực tuyến như Zoom, Google Meet, hoặc các khóa học chuyên biệt trên Udemy và Coursera cũng mang lại giá trị đáng kể. Thông qua các lớp học trực tuyến, sinh viên có thể tiếp cận với các chuyên gia và giảng viên hàng đầu trong lĩnh vực thanh nhạc từ khắp nơi trên thế giới. Các buổi học này thường kết hợp video, hình ảnh minh họa, và công cụ tương tác, giúp sinh viên dễ dàng nắm bắt lý thuyết và thực hành một cách linh hoạt.

Đặc biệt, công nghệ thực tế ảo (VR) đang mở ra những triển vọng mới trong việc mô phỏng không gian biểu diễn thực tế. Với công nghệ này, sinh viên có thể thực hành biểu diễn trên một sân khấu ảo, rèn luyện kỹ năng làm chủ sân khấu và quản lý áp lực từ khán giả mà không cần điều kiện thực tế. Các công nghệ thực tế này rất hữu ích cho việc chuẩn bị biểu diễn tại các sự kiện văn hóa lớn.

Việc tích hợp công nghệ vào giảng dạy kỹ thuật thanh nhạc cũng hỗ trợ trong việc tổ chức các chương trình văn hóa nghệ thuật, các giảng viên và sinh viên có thể sử dụng phần mềm quản lý dự án như Trello hay Asana để điều phối công việc, thiết kế ánh sáng và âm thanh bằng các phần mềm chuyên dụng, hoặc thậm chí truyền phát trực tiếp (livestream) sự kiện qua các nền tảng mạng xã hội, mở rộng khả năng tiếp cận khán giả.

Ứng dụng công nghệ vào đào tạo kỹ thuật thanh nhạc không chỉ giúp sinh viên chuyên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật nâng cao kỹ năng cá nhân mà còn trang bị cho họ những công cụ hiện đại để quản lý và tổ chức các sự kiện. Đây là bước đi chiến lược để bắt kịp xu hướng phát triển của ngành nghệ thuật trong thời đại số hóa

2.2.4. Phát triển kỹ năng mềm

Kỹ năng mềm là yếu tố không thể thiếu trong việc đào tạo nhà Quản lý văn hóa. Học kỹ thuật thanh nhạc không chỉ dừng lại ở việc cải thiện giọng hát hay khả năng trình diễn, mà còn là một cơ hội tuyệt vời để sinh viên chuyên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật phát triển các kỹ năng mềm. Những kỹ năng này bao gồm giao tiếp, làm việc nhóm, quản lý thời gian và sáng tạo, tất cả đều rất quan trọng trong việc tổ chức và điều hành các chương trình nghệ thuật.

Học thanh nhạc giúp sinh viên rèn luyện kỹ năng giao tiếp. Khi học hát, người học phải truyền tải cảm xúc và ý nghĩa của bài hát đến khán giả. Điều này đòi hỏi khả năng hiểu và diễn đạt tốt, không chỉ qua giọng hát mà còn qua ngôn ngữ cơ thể và ánh mắt. Kỹ năng này có thể áp dụng trong việc giao tiếp với các thành viên trong nhóm hoặc thuyết phục đối tác khi lập kế hoạch cho các chương trình văn hóa.

Tiếp theo, quá trình học tập và biểu diễn thường yêu cầu sinh viên làm việc nhóm, từ việc phối hợp với bạn học trong các tiết mục nhóm đến hợp tác với các nhạc công, kỹ thuật viên âm thanh và ban tổ chức. Trong các dự án như biểu diễn tại trường hoặc tổ chức sự kiện cộng đồng, sinh viên sẽ học cách chia sẻ ý tưởng, lắng nghe ý kiến từ các bên liên quan, và phối hợp để đạt được mục tiêu chung. Đây là cơ hội để họ cải thiện kỹ năng làm việc nhóm và giải quyết xung đột.

Học thanh nhạc còn giúp sinh viên phát triển khả năng quản lý thời gian. Việc cân bằng giữa học tập lý thuyết, luyện tập thực hành, và tham gia các buổi biểu diễn đòi hỏi sinh viên phải lập kế hoạch hợp lý. Điều này cũng phản ánh trong quá trình tổ chức

chương trình, nơi họ phải sắp xếp lịch tập duyệt, điều phối các thành phần tham gia, và đảm bảo chương trình diễn ra đúng tiến độ.

Sinh viên phải học cách sáng tạo để thể hiện bài hát theo phong cách riêng, từ đó rèn luyện tư duy sáng tạo trong cách tổ chức và dàn dựng chương trình. Việc tìm kiếm những ý tưởng mới, độc đáo cho các sự kiện văn hóa là một kỹ năng quan trọng giúp họ tạo dấu ấn trong ngành nghệ thuật.

2.2.5. Đào tạo tâm lý biểu diễn

Tâm lý biểu diễn là yếu tố quan trọng quyết định thành công của một nghệ sĩ khi đứng trên sân khấu. Đối với sinh viên chuyên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật, việc đào tạo tâm lý biểu diễn không chỉ giúp họ tự tin thể hiện cá nhân mà còn hỗ trợ trong việc hướng dẫn và quản lý các nghệ sĩ khác. Học kỹ thuật thanh nhạc là một phương pháp hiệu quả để xây dựng và phát triển tâm lý biểu diễn vững vàng, chuẩn bị cho những áp lực và thách thức thực tế trên sân khấu.

Trước hết, môn học này giúp sinh viên làm quen với việc biểu diễn trước công chúng, từ những buổi luyện tập nhỏ đến các sự kiện lớn. Quá trình này giúp họ vượt qua nỗi lo lắng, sợ hãi trước khán giả và dần rèn luyện sự tự tin. Việc thực hành lặp đi lặp lại trong môi trường học tập an toàn giúp sinh viên nhận ra rằng lỗi sai là một phần tự nhiên trong biểu diễn, từ đó giảm áp lực hoàn hảo và tập trung vào việc truyền tải cảm xúc qua bài hát.

Kỹ thuật thanh nhạc không chỉ dừng lại ở giọng hát mà còn liên quan đến kiểm soát hơi thở và cảm xúc. Sinh viên học cách kiểm soát hơi thở để duy trì sự ổn định trong giọng hát, ngay cả khi căng thẳng. Đồng thời, các em được hướng dẫn cách sử dụng cảm xúc cá nhân để thể hiện bài hát một cách chân thực và sâu sắc. Kiểm soát được như mong muốn không chỉ giúp sinh viên làm chủ bản thân mà còn truyền cảm hứng cho khán giả.

Việc biểu diễn trong các nhóm hoặc tham gia dàn dựng chương trình đòi hỏi sinh viên phải đối mặt với những tình huống thực tế như áp lực thời gian, sự cố kỹ thuật, hoặc sự khác biệt ý kiến trong nhóm. Những trải nghiệm này là bài học thực tế giúp sinh viên phát triển khả năng ứng biến, giữ bình tĩnh và giải quyết vấn đề nhanh chóng.

Tâm lý biểu diễn không chỉ hữu ích cho cá nhân mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc tổ chức chương trình. Sinh viên cần hiểu và đồng cảm với những khó khăn tâm lý mà nghệ sĩ gặp phải, từ đó hỗ trợ và hướng dẫn họ vượt qua. Một người tổ chức chương trình thành công không chỉ giỏi về kỹ thuật mà còn phải là người truyền động lực và tạo môi trường biểu diễn tích cực cho mọi người.

Tóm lại, việc đào tạo tâm lý biểu diễn thông qua học kỹ thuật thanh nhạc là bước đi cần thiết để sinh viên chuyên ngành tổ chức dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật

phát triển toàn diện. Đây không chỉ là nền tảng giúp họ thành công trên sân khấu mà còn là yếu tố quyết định trong việc xây dựng các chương trình chất lượng và giàu cảm xúc.

3. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh ngành công nghiệp văn hóa và nghệ thuật đang phát triển mạnh mẽ, kỹ năng thanh nhạc không chỉ là một lợi thế mà còn trở thành yêu cầu bắt buộc đối với sinh viên chuyên ngành Tổ chức Dàn dựng Chương trình Văn hóa Nghệ thuật. Qua các luận điểm được nêu từ nội dung của phần thực trạng, ta thấy đào tạo hiện nay vẫn còn nhiều hạn chế, từ chương trình giảng dạy chưa chuyên sâu, thiếu cơ hội thực hành đến việc ứng dụng công nghệ chưa hiệu quả. Nhiều sinh viên chưa nhận thức đầy đủ vai trò của kỹ năng thanh nhạc trong nghề nghiệp tương lai, dẫn đến thái độ học tập chưa tích cực và thiếu sự chuẩn bị cho thị trường lao động ngày càng cạnh tranh.

Để nâng cao chất lượng đào tạo, cần thực hiện các giải pháp đồng bộ, bao gồm cải tiến giáo trình theo hướng tích hợp kỹ thuật thanh nhạc với các kỹ năng tổ chức nghệ thuật, tăng cường thực hành và biểu diễn thực tế để giúp sinh viên rèn luyện tâm lý sân khấu. Việc ứng dụng công nghệ trong đào tạo như phần mềm thu âm, học trực tuyến và thực tế ảo sẽ giúp sinh viên tiếp cận phương pháp học tập hiện đại, nâng cao hiệu quả rèn luyện giọng hát. Phát triển kỹ năng mềm như giao tiếp, làm việc nhóm, sáng tạo và quản lý thời gian cũng đóng vai trò quan trọng, giúp sinh viên tự tin hơn trong quá trình làm việc và tổ chức sự kiện.

Tóm lại, việc đổi mới phương pháp đào tạo kỹ năng thanh nhạc cho sinh viên ngành Tổ chức Dàn dựng Chương trình Văn hóa Nghệ thuật không chỉ giúp nâng cao chất lượng giáo dục mà còn đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của thị trường hoạt động nghề nghiệp. Khi được trang bị đầy đủ kiến thức và kỹ năng, sinh viên sẽ có khả năng điều phối, dẫn dắt và sáng tạo trong các chương trình nghệ thuật chuyên nghiệp, góp phần thúc đẩy sự phát triển bền vững của ngành văn hóa nghệ thuật Việt Nam.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trường ĐH sư phạm nghệ thuật TW (2023), *Khung chương trình đào tạo ngành Thanh nhạc*, Link: <https://www.spnttw.edu.vn/article/detail.aspx?articleid=37827&sitepageid=728>.
2. Nguyễn Thị Minh Châu (1999), *Một số vấn đề thị hiếu đại chúng và những ca khúc đang thịnh hành*, Viện Âm nhạc.
3. Nguyễn Trung Kiên (2007), *Giáo trình chuyên ngành Thanh nhạc Trung cấp và Đại học*, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch – Học viện Âm nhạc Quốc Gia Việt Nam; 2007.

4. Nguyễn Trung Kiên (2001), *Phương pháp sư phạm Thanh nhạc*, Bộ văn hóa thông tin – Nhạc viện Hà nội – Viện âm nhạc;
5. Phạm Phương Thủy (2024), Về thị trường âm nhạc TP. Hồ Chí Minh hiện nay, Trường ĐH Văn hóa TP. Hồ Chí Minh. Link: <https://www.hcmuc.e.vn /ve-thi-truong-am-nhac-tp-ho-chi-minh-hien-nay.html>: Truy cập ngày 11/6/2024
6. Trần Thị Phương Thảo (2017), *Dạy học ca khúc nghệ thuật tại các nhà văn hóa trên địa bàn Hà Nội*, Luận văn thạc sĩ lý luận và phương pháp dạy học âm nhạc. ĐH Sư phạm nghệ thuật TW.
7. Lê Thị Minh Xuân (2015), Một số giải pháp nâng cao hiệu quả đào tạo thanh nhạc chuyên nghiệp trong giai đoạn mới, Học viện Âm nhạc quốc gia Việt Nam.
8. RMIT University (2024), Báo cáo IFPI về thị trường âm nhạc toàn cầu và Việt Nam <https://www.rmit.edu.vn/content/dam/rmit/vn/en/assets-for-production/documents/pdfs/scd/2024/VI-vietnam-digital-music-landscape-2024.pdf>.

VOCAL TECHNIQUES FOR STUDENTS MAJORING ORGANIZING AND STAGEDING CULTURAL AND ARTISTIC PROGRAMS CURRENT SITUATION AND SOLUTIONS

Ho Thi Nhu Vui

Abstract: *To become an organizer and stager of cultural programs in the future, vocal skills for students majoring in organizing cultural activities play an important role. The article mentions the current state of vocal training, pointing out the gap between specialized and non-specialized training schools; limitations in performing and organizing cultural and artistic programs of students. The analysis also shows that many students lack of motivation to study, do not have a correct understanding of the role of vocal skills in future work, while social requirements are increasingly high such as the ability to perform, lead art, work in groups and adapt to many genres of music. To overcome this, the article proposes comprehensive solutions such as improving the curriculum, integrating practical lessons, enhancing real-life performances and applying modern technology to learning from recording software, online learning to virtual reality technology. At the same time, the development of soft skills such as communication, time management, creativity and performance psychology are emphasized as important factors to help students become more confident when standing in front of the public and organizing professional cultural events.*

Keywords: *Staging, cultural management, students, vocal*

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 27-12-2024; ngày phản biện đánh giá: 13-01-2025; ngày chấp nhận đăng: 24-02-2025)